

Búcsúzásakor megemlítettem, hogy feleségem megérkezett, és szeretné Mme Bidault-t meglátogatni. Ezt azért mondtam, mert tudtam, hogy Bidault felesége politikus asszony (házassága előtt karrierbeli diplomata volt), kinek befolyása van férjére. Bidault ezt a közlést örömmel fogadta.

MOL XIX-J-1-k 1. doboz 1/b (eredeti)

¹ Georges Bidault az ellenállás egyik vezető alakja, De Gaulle híve. Az MRP (Népi Köztársasági Mozgalom, konzervatív-katolikus párt) egyik megalapítója. 1944-1948 között többször külügyminiszter, 1946-ban és 1949-1950-ben miniszterelnök, 1951-1952-ben hadügyminiszter. Károlyi követsége idején az USA-barát francia politikát, a NATO-csatlakozást forszírozta.

² Körülbelül (francia).

³ Bulgáriában már a háború után sok politikai kivégzés történt. Nemzetközi felháborodást váltott ki Nikola Petkovnak, a Parasztpárt egyik vezetőjének kivégzése - összeesküvés vádjával - 1947 szeptemberében.

⁴ MRP - Népi Köztársasági Mozgalom, katolikus polgári párt (Schuman, Bidault).

348. KÁROLYI MIHÁLY TÁVIRATA A MAGYAR KÜLÜGYMINISZTÉRIUMHOZ

(Párizs, 1947. október 22.)

Október 22-én Bidault külügyminiszternél háromnegyed óras látogatást tettem. Bidault kijelentette, hogy Franciaország magyar-jugoszláv közeledést szimpátiával nézi. Megköszöntem francia támogatást Magyarország Egyesült Nemzetekhez való felvételteljesítésével kapcsolatban. Bidault feleletként kifejtette, hogy Franciaország Magyarországra szavazott, hogy Magyarország mérsékelt magatartását honorálja, viszont éppen ezért nem szavaz más állam kérése mellett, bár egyébként univerzalitás... [híve]. Részletes jelentés futárral megy.

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

349. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. október 23.)

Tisztelettel közlöm Miniszter Úrral, hogy a magyar-jugoszláv tárgyalások kedvező menetéről és a magyar-román tárgyalások közeli megindulásáról más úton kapott értesítést nagy örömmel vettem tudomásul. A magyar-jugoszláv és a magyar-román közeledésnek rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítok, és azt hiszem, hogy ennek a politikának nemcsak belső, magyar síkon, hanem világpolitikai síkon is kedvező kihatása lesz.¹

A Budapest-belgrádi együttműködésnek - véleményem szerint - kihatása lesz Prága és Budapest viszonyára is, mert hiszen Prága nem teheti ki magát annak, hogy izolálva maradjon. Ha mi is mindent megteszünk, hogy ne éleződhessék ki a helyzet a cseh-szlovák-magyar viszonylatban, úgy joggal számíthatunk arra, hogy eredményekre jutunk ezen az oldalon is. Valamilyen fajta politikai együttműködést nyilván létre fogunk tudni hozni, amely azután mintegy felülről lefelé hatva megoldaná a Magyarország és Csehszlovákia között függőben lévő még megoldatlan kérdéseket is.

A külügyminiszter úr által folytatott politika teljes sikerének kihatásaképpen világpolitikai visszahatásra is számíthatunk, és pedig kedvező visszahatásra, mert hiszen a délkelet-európai népek együttműködése példát mutatna a Marshall-tervvel szemben egy sokkal konstruktívabb politikai rendszerre. Benyomásom szerint a progresszívebb francia és angol elemek, de még olyan politikusok is, mint Bidault külügyminiszter, feltétlenül

szimpátiával kell hogy szemléljék ezt a fejlődést, amely lehetőséget nyújt arra, hogy a nyugat-európai államok mintegy indirekt úton kapcsolatot találjanak a Szovjetunió felé, és pedig egy olyan kapcsolatot, amely ellen még az amerikai közvéleményt sem lehetne mozgósítani.²

Tudom, hogy a csehszlovák hatóságok részéről számos túlkapást tapasztalunk ma még a szlovákiai magyar lakossággal szemben, és tudom, hogy a magyar–csehszlovák viszonylatban felmerülő tíz vitás eset közül kilenc esetben a csehszlovák hatóságok a hibásak, mert hiszen ők azok, akik a mai helyzetnél fogva nyomást gyakorolhatnak a magyar lakosságra, amely – mint más úton kapott tájékoztatásból is kitűnik – számos jogosztáshoz vezet. Ezeket természetesen továbbra is nehezményezni kell a magyar hatóságoknak. Véleményem szerint a megoldáshoz úgy kerülünk közelebb, ha ezekből a kérdésekből nem csinálunk külpolitikai kérdéseket, de adminisztratív útra tereljük át őket, technikai szervek kompetenciájába utalva ezeket. Így talán elérhető lenne, hogy a két külügyminisztérium viszonyát zavartalanabbá tegyünk és eljussunk ahhoz a politikai együttműködéshez, amely azután szinte logikus módon odavezetne, hogy a technikai szervek előtt fekvő vitás kérdésekben számunkra kedvező döntések fognak létrejönni.

Véleményemet összefoglalva, még egyszer örömmel állapítom meg, hogy a magyar külpolitika a szomszéd államokkal való együttműködés kiépítésével olyan útra lépett, mely nemcsak a legégetőbb magyar politikai és gazdasági kérdések kedvező megoldásával kecsegtet, de nyilván kedvező kihatással lesz Magyarországra és a kelet-európai demokráciák megítélése szempontjából világviszonylatban is a progresszív és demokratikus tényezők körében.

MOL XIX-J-1-k 1. doboz 1/a (eredeti)

¹ Október közepén Belgrádban, november 22–26. között Bukarestben járt magyar kormányküldöttség, Dinyés miniszterelnök vezetésével.

² A KÜM 1947. október 25-i napijelentése jelzi Károlyi 24-én érkezett táviratát, amelyben jelenti, hogy a budapesti francia napokon, ahol aláírják a francia–magyar kulturális egyezményt is, a francia delegációt M. Baillou külügyi tisztviselő vezeti. (MOL KÜM XIX-J-1-k 5. doboz)

350. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. október 23.)

Dr. Sós László ügyvéd, a párizsi követség jogtanácsosának a magyar Pénzügyminiszter Úrhoz intézett kérvényét továbbítás végett tisztelettel felterjesztem. A megbízatásra vonatkozólag hozzáfűzöm, hogy célszerűnek tartom, hogy úgy a követségen elfekvő ügyiratok, mint az utólagos megállapítások alapján eljárások induljanak meg e javaknak az államkincstár, illetve az érdekeltek számára való megmentésére. Megjegyzem még, hogy a tervezett megbízatás nem érintené a Magyarországról elhurcolt javak visszahozatalát szorgalmazó szerveknek működését.¹

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (fogalmazvány)

¹ Sós László 1919-es emigráns ügyvéd, aki 1922-től élt Franciaországban, megbízást kért a Pénzügyminisztériumtól a Franciaországból a háború alatt deportált magyarok javainak összeírására és megmentésére. Antos államtitkár 1947. október 7-i levelében felszólította, hogy konkrét javaslatait a párizsi követség útján juttassa el hozzá, egyben figyelmeztetve, hogy a magyar állam az ügyben jogi kötelezettséget nem vállal, és Sós munkáját csak szerény keretek között tudja honorálni. Mellékelve Sós kérvénye és szerződéstervezete. A Külügyminisztérium Sós alkalmazását elutasította. Ugyanott 1947/190 szám alatt található e levél pár nappal korábbi fogalmazványa.